

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

14 december 2020

ADVIES 2020-155

met betrekking tot het verkrijgen van een advies
aangevraagd door een burger los van de uitoefening
van de administratieve beroepsprocedure op grond van
artikel 8, § 2 van de wet van 11 april 1994

(CTB/2020/144)

1. Een overzicht

1.1. Bij e-mail van 16 juli 2020 vraagt de heer X aan de FOD Financiën het volgende:

“Graag ontving ik een kopie van de verkoopsakte/eigendomsakte van Adres: Schoolstraat 78, 1745 Opwijk Kadastraal Perceel: Opwijk, 1e Afdeling Sectie B Perceel 0698/00X003 met betrekking tot de huidige eigenaars.

De laatste eigendomsverwerving vond vele tientallen jaren geleden plaats.

Kan u ook aangeven welke eerdere eigendomsaktes u in verband met dit perceel in bezit heeft.

Ik veronderstel ook minstens nog de eigendomsakte van de vorige eigenaars? En zijn er dan nog oudere aktes? Of hebben de vorige eigenaars het gebouw opgericht?

Er is onduidelijkheid gerezen over de muurgemeenschap.”

1.2. Bij brief van 19 november 2020 ontvangt de aanvrager volgend bericht van de FOD Financiën:

“Betreft: Opzoeking Art. 144 W. Succ. (30-jarige eigendomstitel)

Geachte mevrouw, mijnheer

De kosten van voormelde opzoeking bedragen € 45,00.

Gelieve dit bedrag te storten of over te schrijven op de postrekening van mijn kantoor:

IBAN: BE75 6792 0031 9851

BIC: PCHQBEBB

Vergeet niet op de betalingsorder de volgende vermelding op te nemen:
2691C78/53bis 2020/2151

Pas na ontvangst van de betaling zullen de werkzaamheden omtrent de opzoeking aangevat worden. Eenmaal gebeurd wordt het resultaat van de opzoeking binnen de kortst mogelijke termijn aan u bezorgd.

Ik ben uiteraard bereid u alle nuttige uitleg te verstrekken.”

1.3. Na telefonisch contact blijkt dat de aanvrager de persoonsgegevens van de betrokkenen alsook het nummer van de akte(s) zou krijgen, waarmee hij bij de notaris inzage tot de akte(s) zou kunnen vragen, aangezien de FOD Financiën zelf niet meer over de akte(s) beschikt.

1.4. Na telefonisch contact werd hem een papieren kopie van de akte per aangetekende brief verstuurd.

1.5. De aanvrager verzoekt de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur, hierna Commissie genoemd om een advies over volgende vragen:

“1. Ik dacht altijd begrepen te hebben dat openbaarheid van bestuur gratis is, tenzij er een uitdrukkelijk reglement is dat een kostenstructuur zou instellen, waarbij de kosten dan nog altijd moeten aanleunen bij de reële kosten (papier, personeelskost, verzending, ...) Nu achteraf wel beschouwd vind ik 57 euro toch niet in verhouding staan tot de geleverde diensten:

- ik vroeg een elektronisch afschrift, maar beweerdelijk zou dit niet mogen
- werd aangetekend opgestuurd, maar mocht ook per gewone brief opgestuurd worden

- indien we die aangetekende zending buiten beschouwing laten (ongeveer 7 euro) dan zitten we aan een kostprijs van 50 euro voor 8 pagina's. Dat lijkt mij een buitenproportionele kost.

Ik stel mij dus ernstig vragen bij dit dossier of hier op een correct manier werd omgegaan met de aanrekening van deze openbaarheidsvraag.

Ik vind dat tarief van 57 euro ook nergens terug op de website van de FOD, als evenmin de eerder aangehaalde 45 euro. U zal ook willen merken dat die bedragen ver af liggen van de 15 euro die wel terug te vinden is op de website.

Ik heb uiteindelijk dit bedrag betaald om de zaak uiteindelijk vooruit te laten gaan en om te kunnen vaststellen of ze nu gingen opsturen wat ik gevraagd had... maar dat belet niet dat ik mij vragen stel bij de correctheid van deze aanrekening.

2. Nu ik de akte heb gekregen, is gebleken dat ik eigenlijk deze akte niet moet hebben, maar een andere akte. Het komt er op neer dat in deze akte van 8 pagina's op pagina 3 verwezen wordt naar een andere akte en dat mogelijks die akte de oplossing van het probleem omvat (of dat die akte misschien ook nog verwijst naar een andere akte?)

Ik had dus eigenlijk enkel nood aan deze zin: *"bij akte verleden voor Notaris Paul D'Hollander op 17 juni 1961, overgeschreven ten zesde kantoor van Hypotheken te Brussel op 26 juni nadien, boek 2384 nummer 27"*

Nu, u begrijpt dat als ik telkens 57 euro moet betalen voor kennis te kunnen hebben van de inhoud van een akte om dan te moeten vaststellen dat ik een andere akte nodig heb... een kostelijke affaire.

Ik zou dus aan de FOD Financiën willen vragen dat ik inzage zou krijgen in de hierboven vermelde akte en dat ik dan zelf eventueel overschrijf datgene wat ik denk nodig te hebben.

Ik veronderstel dat als de FOD een akte tegen betaling opstuurt, dat dan ook inzage mogelijk is en dat inzage kosteloos is? Of kan men daar ook een

bedrag voor vragen? Of stellen dat enkel het opsturen tegen betaling mogelijk is?

3. In onze gesprekken is ook al naar boven gekomen dat oude aktes mogelijk zich niet meer bij de FOD Financiën bevinden, maar in het Rijksarchief. Voor dezelfde soort akten van de FOD Financiën ontstaat er op die manier ook een onderscheiden openbaarheidsregeling. Als je tegenslag hebt, heeft de FOD Financiën de akte nog en dan is het 57 euro, tegenover gratis bij het Rijksarchief. Het lijkt er dan af te hangen van de willekeur van de FOD Financiën of en wanneer documenten aan het Rijksarchief worden overgedragen.”

2. De beoordeling van de aanvraag

De Commissie heeft slechts een beperkte bevoegdheid en het vatten van de Commissie kan slechts in de gevallen die in artikel 8, §2 van de wet van 11 april 1994 ‘betreffende de openbaarheid van bestuur’ zijn voorzien. Die bepaling voorziet in dat verband wat volgt:

“§ 2. Wanneer de verzoeker moeilijkheden ondervindt om de raadpleging of de verbetering van een bestuursdocument te verkrijgen op grond van deze wet, (met inbegrip van het geval van uitdrukkelijke beslissing tot afwijzing bedoeld in artikel 6, § 5, derde lid, kan hij een verzoek tot heroverweging richten tot de betrokken federale administratieve overheid. Terzelfdertijd verzoekt hij de Commissie een advies uit te brengen.

De Commissie brengt haar advies ter kennis van de verzoeker en van de betrokken federale administratieve overheid binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van het verzoek. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn wordt aan het advies voorbijgegaan.

De federale administratieve overheid brengt binnen vijftien dagen na ontvangst van het advies of na verloop van de termijn waarbinnen kennis moest worden gegeven van het advies, haar beslissing tot inwilliging of afwijzing van het verzoek tot heroverweging ter kennis van de verzoeker (en van de Commissie). Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn, wordt de overheid geacht een beslissing tot afwijzing te hebben genomen.

Tegen deze beslissing kan de verzoeker beroep instellen overeenkomstig de wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 12 januari 1973. Het beroep bij de Raad van State is in voorkomend geval vergezeld van het advies van de Commissie.

§ 3. De Commissie kan eveneens worden geraadpleegd door een federale administratieve overheid.”

Hieruit blijkt dat een burger zich slechts tot de Commissie kan wenden als hij moeilijkheden ondervindt om toegang te krijgen tot een bestuursdocument en hij daarbij gebruik maakt van de administratieve beroepsprocedure waarin in de wet van 11 april 1994 is voorzien. Deze houdt in dat de aanvrager een verzoek tot heroverweging richt aan de betrokken administratieve overheid, *in casu* de FOD Financiën, en een verzoek om advies aan de Commissie. De Commissie stelt vast dat de aanvrager te dezen geen verzoek tot heroverweging heeft gericht aan de FOD Financiën zodat de Commissie zich niet over deze adviesaanvraag kan uitspreken.

De Commissie stelt trouwens vast dat de opmerkingen van de aanvrager verder reiken dan het concrete geval van de (geheel of gedeeltelijk geweigerde) toegang tot een welbepaald bestuursdocument, nog daargelaten dat de rechtsgrond voor de vergoeding die de FOD Financiën vraagt ten dezen niet is gelegen in de wet van 11 april 1994 en zijn uitvoeringsbesluit. Voor zover dit het geval is, kan enkel een federale administratieve overheid zich tot de Commissie wenden.

Brussel, 14 december 2020.

F. SCHRAM
secretaris

K. LEUS
voorzitster